

A woman with dark hair tied back, wearing a green hoodie with a 'WijkEnergie' logo and a thick black knit scarf, is focused on her work. She is using a blue power drill to install solar panels on a roof. The background shows a tiled roof and a blue circular graphic overlay with a starry pattern.

Werk uit de tocht

DEEL 4

Samenvatting

Samenvatting voor beleidsmakers

Opgavegerichte aanpak transitie

Om zowel de energietransitie te versnellen, de nijpende arbeidstekorten aan te pakken als de groeiende armoede onder vrouwen te bestrijden, is het essentieel dat vraag en aanbod in de arbeidsmarkt goed op elkaar aansluiten.

De aansluiting tussen de lokale opgave, het aanpakken van de arbeidstekorten en meervoudige werkt alleen wanneer bedrijven en opdrachtgevers open staan voor de behoeften van verschillende doelgroepen.

- Koppel de uitvoering van de lokale warmtetransitie en het transitiepad naar hoogwaardig en duurzaam werk in de energietransitie, door meervoudig opgave gestuurde toekenning vanuit de gemeente aan lokale wijkbedrijven en sociale ondernemingen.⁴⁷

- De gemeente is opdrachtgever en kan door opgavegericht beleid bepalen onder welke voorwaarden en door welke organisaties en bedrijven het werk uitgevoerd wordt.

- Elke wijk is anders maar bewoners kunnen in samenspraak met de gemeente een deel van deze taken uitvoeren.⁴⁸

Sociale innovatie

Sociale innovatie en gerichte werkgelegenheidsprogramma's kunnen ondervertegenwoordigde groepen helpen door middel van duurzame en hoogwaardige arbeidsparticipatie een rol te vervullen in het behalen van de klimaatdoelen.

⁴⁷ Franken and van Houten, 'Alles wat je altijd al wilde weten over waardevol werken | Movisie'.

⁴⁸ Hoogenbosch, 'Routekaart Aardgasloos Spijkerkwartier'.

→ Ontsluit het transitiepad naar werkgelegenheid binnen de energietransitie voor wijkbewoners in dienst van een wijkbedrijf dat in opdracht van de gemeente uitvoerende werkzaamheden verricht.

Rechtvaardigheid

Door te sturen op brede welvaart en cross-sectorale doelen kunnen meerdere economische, sociale en maatschappelijke transitie gekoppeld worden.

De uitvoering van het klimaatakkoord, de arbeidstekorten, de opgaven van de gemeente, verdelingsvraagstukken, rechtvaardigheid inclusie en brede welvaart komen hier bij elkaar.

→ Creëer met behulp van lokale en wijk-gebonden (sociale) ondernemingen en ondernemers lokale en inclusieve werkzekerheid om de uitvoering van de lokale energietransitie te versnellen en het arbeidstekort en de groeiende ongelijkheid aan te pakken.

Verdeling

Het aantal arbeidsplaatsen en de beschikbare opleidingsgeldten binnen de energietransitie zijn zeer ongelijk verdeeld tussen mannen en vrouwen. Ook blijft het aandeel van vrouwen werkzaam in de energiesectoren achter bij het Europese gemiddelde.

→ Open met lokale instapbanen voor zij-instromers de route naar perspectieven die ook voor vrouwen en andere ondervertegenwoordigde groepen aantrekkelijk zijn als transitiepad naar hoogwaardig en duurzaam werk in de energietransitie.

Lokale werkgelegenheid

Lokale werkgelegenheid is een vereiste om vrouwen te activeren in het transitiepad naar duurzame en hoogwaardige arbeidsparticipatie in de energietransitie, daarom richt dit advies zich op de rol van het wijkbedrijf met een dienstenaanbod binnen de energietransitie.

Gemeenten hebben de regierol in de energietransitie, en zijn daarmee de opdrachtgever voor de lokale uitvoering.

- Lokaal werk in dienst van een sociale onderneming of wijkbedrijf, gelijkwaardig partner van de gemeente bij uitvoeren van energiebesparende maatregelen in de wijk, kan zowel de inkomensarmoede, het arbeidstekort en energiebesparing aan te pakken.

Goede en groene banen

Goed werk is 1) werk dat voldoende (financiële) zekerheid oplevert, ook in verhouding tot anderen en op de lange termijn, 2) werk met een zekere vrijheid, waarbij een beroep wordt gedaan op onze capaciteiten en goede sociale relaties worden onderhouden, en 3) werk met voldoende tijd en ruimte om het te combineren met zorgtaken en een privéleven.

- Erkenning van, en waardering door de sector en branche, alsmede de professionalisering van de instapbanen in de energietransitie zijn voorwaardelijk voor het toegankelijk maken van het lokale transitiepad.
- Koppel nationale programma's om de arbeidstekorten aan te pakken aan de lokale opgave. Erken dat elke wijk anders is, maar stel gunstige voorwaarden op zodat toekenning en uitvoering gestuurd kan worden vanuit de gedeelde belangen.

Voorwaarden

Om via langdurig gefinancierde lokale sociale ondernemingen, met als doel mensen aan het werk te houden binnen energieopgaven, het transitiepad te ontsluiten zijn de volgende randvoorwaarden nodig.

1) De erkenning van het werk als transitiepad

→ Instapbanen in de energietransitie, beginnend bij het in lokaal werkverband aanbrenge van laagdrempelige besparingsmaatregelen of het maken en aanbrenge van isolerende raambedekking, zullen allereerst erkend moeten worden als waardevol en hoogwaardig werk.

2) Goed opdrachtgeverschap

Om instapbanen in de energietransitie vorm te geven is het erkennen van de rol van sociale ondernemingen en wijkbedrijven instrumenteel.

Alleen met een actieve rol van de overheid in het ontsluiten van hun maatschappelijke kracht en het erkennen van de zakelijke realiteit van bedrijven kunnen sociale ondernemingen een duurzame rol in de wijk vervullen.

→ Faciliteer sociale ondernemingen door de maatschappelijke bijdrage te waarderen.